

особисті майнові та немайнові права, так як це зафіксовано в Основному законі України, де затверджено, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. ... Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [2].

Серед завдань, що вирішуються Кримінальним законом України, поруч із традиційними з'явилися і нові - охорона довкілля. Раніше визначені завдання одержали подальшу конкретизацію. Це стосується чіткого формулювання завдань охорони конституційного устрою України, громадського порядку та громадської безпеки від злочинних посягань.

Отже, прийняття Кримінального кодексу України стало етапом на шляху демократичного розвитку нашої держави. Цей нормативно-правовий акт відтворив низку сучасних поглядів на розвиток кримінально-правової та кримінологічної теорії [3].

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 12 верес. 2014 року (офіц. текст). – К.: Паливода А.В., 2014. – 212с. – (Кодекси України)
2. Кримінальний кодекс УРСР 1960 року [Режим доступу] : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2001-05>
3. Малишев В. Кримінальне законодавство України потребує вдосконалення / В. Малишев, В. Бесчасний // [Режим доступу]: <http://www.viche.info/journal/2109/>

Життя та здоров'я як об'єкти кримінально-правового захисту

Южека Р.С., студент юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Соболь О.І.*

Проблема злочинів проти життя та здоров'я людини завжди була й залишається однією з найактуальніших проблем суспільства. На найвищому законодавчому рівні – в Конституції України ст. 3 зазначено, що людина, її життя і здоров'я визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а в ст. 27 наголошується, кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань [1].

Дослідження даної проблеми розглядалися відомими українськими та зарубіжними вченими-криміналістами, кримінологами, процесуалістами, фахівцями в галузі психології, психіатрії, педагогіки і філософії. Вагомий внесок зроблено такими науковцями як О.В. Авраменко, Бородин С.В., Коржанський М.І., Корнеева А.В., А.И. Парог, С.Г. Волкотруб, О.М. Омельчук, В.М. Ярін, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, М.І. Бажанов, В.В. Сташис, В.Я. Тацій, П.П. Андрушко, В.Г. Гончаренко, Є.В. Фесенко, М.І. Мельник, М.І. Хавронюк, Селецький С.І., Фріс П.Л., Юрченко О.Ю. та інші, але й досі ця проблема залишається актуальною.

Метою нашого дослідження є всебічне дослідження злочинів проти життя та здоров'я людини, на основі вивчення та узагальнення здобутих досягнень в правознавчій літературі.

Відповідно до Конституції України (ст. 27) – кожна людина має невід'ємне право на життя [1]. Обов'язок держави – захищати життя людини.

Взагалі зміст права на життя складають: 1) право народитися; 2) право вимагати від інших суб'єктів правовідносин політичних, економічних та інших гарантій повноцінного права на життя; 3) право на самозахист від реальної небезпеки для життя; 4) право на звернення за охороною та захистом свого

життя до державних, недержавних та міжнародних органів і організацій; 5) право на захист і на рятування уповноваженими працівниками правоохоронних органів, рятувальних служб, медичними та іншими працівниками життя кожної людини; 6) право на відсутність у законодавстві будь-яких підстав для позбавлення людини життя; 7) право розпоряджатися своїм життям на власний розсуд [2, с. 116-117].

Життя (Vitaе; синонімія: Biota, Eobionti) — це явище, що є сукупністю фундаментальних загальнобіологічних ознак (метаболізму, гомеостазу, росту, розвитку, відповіді на подразнення, розмноження, еволюції тощо), які характеризують живих істот, відрізняючи їх від неживих об'єктів.

Отже, життя особи становить велику соціальну цінність, тому воно повинно захищатися належним чином. До них Кримінальний кодекс України відносить різні види умисних вбивств (статті 115-118), вбивство через необережність (ст. 119); доведення до самогубства (ст. 120), погрозу вбивством (ст. 129) [3].

Одним з найважливіших особистих благ є здоров'я людини. Здоров'я – стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних дефектів [4]. Здоров'я — стан живого організму, при якому всі органи здатні виконувати свої життєві функції. Охорона здоров'я громадян — одна з функцій держави. У світовому масштабі охороною здоров'я займається Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). В Україні державним органом, що опікується здоров'ям громадян є Міністерство охорони здоров'я України.

Злочинами проти здоров'я називаються суспільно небезпечні умисні чи необережні дії (або бездіяльність), спрямовані на заподіяння шкоди здоров'ю іншої особи [5, с. 45]. До злочинів проти здоров'я особи відносяться: різні види тілесних ушкоджень (статті 121-125,128), побой і мордування (ст. 126), катування (ст. 127), спеціальні види тілесних ушкоджень: зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою (ст. 130), зараження венеричною хворобою (ст. 133) [3]. Окрім того, в більшості ст. КК шкода життю та здоров'ю передбачається як кваліфікована ознака цих злочинів.

Таким чином, одним з найважливіших завдань кримінального права є боротьба з посяганнями на життя та здоров'я людини. Адже саме життя та здоров'я становить основну соціальну цінність. Забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. У зв'язку з цим одним з найважливіших завдань кримінального закону є всебічний захист кримінально-правовими заходами саме прав і свобод людини і громадянина від злочинних посягань на життя та здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: станом на вересень 2014 р. / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>
2. Кримінальне право України: Навч. посібник / (С.Г. Волкотруб, О.М. Омельчук, В.М. Ярін та ін.); за ред. О.М. Омельчука. – К.: Наукова думка; Прецедент, 2004. – 297 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: за станом на вересень 2014 р. / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua/>
4. Закон України: Основи законодавства України про охорону здоров'я: за станом на 07.10.2010 N 2592-VI (2592-17) [Електронний ресурс]/Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.5. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / (М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов та ін.); за ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – [2-ге вид., перероб. і допов.]. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.